

Dosarul nr. 2ra-1046/22
2-19149183-01-2ra-02082022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) I. Țonov
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Maidan Artur,
reprezentat de avocatul Russu Alexandr,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maidan Artur
împotriva lui Ixar Alexandru și OCN "Rosst-X" SRL cu privire la declararea
nulității contractelor și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022,

c o n s t a t ă :

La 11 septembrie 2019, Maidan Artur a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ixar Alexandru și OCN "Rosst-X" SRL cu privire la declararea
nulității contractelor și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Maidan Artur a menționat că la 21 septembrie 2017,
Ixar Alexandru prin abuz de încredere și înșelăciune, l-a determinat de a semna în
calitate de fidejutor la contractul de credit, prin care OCN "Rosst-X" SRL a oferit
lui Ixar Alexandru un credit în sumă de 30 000 lei pe o perioadă de 3 luni.

Reclamantul a specificat de asemenea, că la 02 octombrie 2017, Ixar
Alexandru l-a determinat să semneze contractul de credit în sumă de 30 000 lei pe
o perioadă de 3 luni, iar în calitate de fidejutor a fost indicat Ixar Alexandru.

Astfel, după semnarea contractului de credit, suma de 30 000 lei a fost
însușită de Ixar Alexandru.

La fel, reclamantul a specificat că a fost recunoscut în calitate de parte
vătămată pe cauza penală pornită în privința lui Ixar Alexandru în baza art. 190
alin. (1) din Codul penal.

Prin urmare, a indicat că actele juridice pe care le-a semnat sunt afectate de
eroare, fiind încheiate prin dol.

Maidan Artur a solicitat declararea nulității contractului de împrumut nr. 30/2017 din 01 octombrie 2017 și a contractului de fidejusiune nr. 13 din 21 septembrie 2017, încheiate cu OCN "Rosst-X" SRL și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 11 martie 2021, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Maidan Artur.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că lipsește eroarea asupra părților cu care s-a încheiat actul juridic, or, atât Maidan Artur, cât și Ixar Alexandru au fost de acord să împrumute bani pentru a-i investiți la procurarea și vânzarea miezului de nucă, ambii cunoșteau că OCN "Rosst-X" SRL acordă împrumuturi și ambii s-au prezentat la sediul împrumutătorului, ambii au depus cereri scrise, au semnat contractele, iar Maidan Artur a fost cel mai activ la semnarea acestor contracte.

De asemenea, instanța de fond a reținut că din conținutul explicațiilor lui Maidan Artur la examinarea cauzei penale, rezultă că împrumutătorul inițial a refuzat acordarea împrumutului, de aceea Maidan Artur a prezentat acte ce atestă că el deține în proprietate un imobil, are salariu de 7 200 lei, suplimentar are alte venituri familiale în sumă de 10 000 lei lunar, iar în final a obținut suma solicitată.

Deci, la momentul semnării actelor juridice contestate, Maidan Artur cunoștea cu certitudine identitatea părților și nu a avut obiecții la părțile contractante sau la obiectul contractelor.

Astfel, în cazul în care a decis să garanteze rambursarea împrumutului pentru Ixar Alexandru cu titlu gratuit sau pentru o recompensă de 1000 lei pe care i-a primit la data semnării actului juridic, aceasta nu constituie o eroare și nu poate servi temei pentru anularea actului de garantare a executării obligației de împrumut de către fidejutorul Maidan Artur pentru împrumutatul Ixar Alexandru.

Totodată, instanța a stabilit că, nu se consideră eroare la încheierea contractului de împrumut faptul că după primirea banilor, Maidan Artur a transmis suma împrumutată lui Ixar Alexandru, or, din momentul recepționării/primirii banilor, Maidan Artur a devenit proprietar al banilor, moment din care decide soarta acestei sume bănești, iar actele de dispoziție întreprinse de noul proprietar al sumei împrumutate nu atentează la valabilitatea contractului de împrumut, indiferent de motivul încheierii actului juridic.

Astfel, prima instanță a concluzionat că eroarea este imputată lui Maidan Artur prin manifestarea neglijenței și anume faptul că nu a luat măsurile elementare de precauție, nu și-a îndeplinit obligația de a se informa, în acest caz eroarea este inexcuzabilă.

În concluzie, instanța a menționat că împrumutătorul nu poate solicita nulitatea contractelor pe motiv că el a fost dus în eroare de către împrumutătorul care i-a dat banii, însă este în drept să solicite de la Ixar Alexandru, în ordine de regres, compensarea sumei pe care a plătit-o împrumutătorului OCN „Rosst-X” SRL pentru Ixar Alexandru, cea ce a făcut deja în cauza penală.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, s-a respins apelul declarat de avocatul Russu Alexandr în interesele lui Maidan Artur și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 11 martie 2021.

La 05 iulie 2022, Maidan Artur, reprezentat de avocatul Russu Alexandr, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurentul Maidan Artur, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele.

La fel, a menționat că deoarece în privința lui Ixar Alexandr a fost pornită cauza penală și pronunțată sentința de condamnare la 12 martie 2021, instanța de apel urma să dispună suspendarea procesului pentru administrarea probelor suplimentare.

Recurentul a invocat că decizia instanței de apel nu cuprinde o motivare explicită din care motiv probele care au fost prezentate au fost interpretate în mod eronat, iar în consecință a fost emisă o decizie neîntemeiată.

Prin urmare, a specificat că astfel i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 02 august 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de către OCN „Rosst-X” SRL la data de 04 august 2022 conform avizului de recepție (f. d. 186 Vol. II), iar plicul expediat în adresa lui Ixar Alexandr a fost restituit cu mențiunea ”plecat” (f. d. 184-185 Vol. II).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 17 mai 2022, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 05 iulie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Maidan Artur, reprezentat de avocatul Russu Alexandr, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Maidan Artur, reprezentat de avocatul Russu Alexandr.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari